

Omstillingsplan 2015–2021

Lierne Kommune

Revidert januar 2016

Behandlet av styret i Lierne Utvikling AS: 3. februar 2016

Vedtatt av kommunestyret: 16. februar 2016

- *Et attraktivt lokalsamfunn med vekstkraft*

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn for omstillingsarbeidet	3
1.1 Bakgrunn for omstillingsstatusen	3
1.2 Oppsummering av strategisk utviklingsanalyse og andre tiltak i strategi og forankringsfasen.....	3
1.3 Plandokumentet	5
1.4 Revisjon.....	5
1.5 Avgrensninger	7
2. Visjon og mål for omstillingsarbeidet.....	8
2.1 Visjon for omstillingsarbeidet.....	8
2.2 Hovedmål	8
2.3 Effektmål	9
3. Innsatsområder	11
3.1 Reiseliv, mat og opplevelser	12
3.1.1 Mål	12
3.1.2 Strategi.....	12
3.2 Industriell matproduksjon	13
3.2.1 Mål	13
3.2.2 Strategi.....	13
3.3 Eksisterende næringsliv.....	14
3.3.1 Mål	14
3.3.2 Strategi.....	14
3.4 Attraktivitet for næringslivet	15
3.4.1 Mål	15
3.4.2 Strategi.....	15
3.5 Kompetanse, rekruttering og nettverk.....	16
3.5.1 Mål	16
3.5.2 Strategi.....	16
3.6 Andre prosjekter	18
3.6.1 Mål	18
3.6.2 Strategi.....	18
4. Organisering av omstillingsarbeidet.....	19
4.1 Beskrivelse av omstillingsorganisasjonen	19
5. Ressursinnsats og finansiering	20
5.1 Overordnet finansiering	20
5.2 Ressurser fordelt på innsatsområder	21
Vedlegg.....	22
1. Kommunikasjonsstrategi.....	22
2. Retningslinjer for bruk av omstillingsmidler i Lierne	22

1. Bakgrunn for omstillingsarbeidet

1.1 Bakgrunn for omstillingsstatusen

Lierne Bakeri AS ble startet i 1990 med lokale eiere. I 2011 ble bedriften solgt til industrikonsernet Rieber & Søn som satset på virksomheten i Lierne blant annet ved å flytte nye produksjoner til bedriften, men allerede i 2012 ble Rieber & Søn solgt til konsernet Orkla ASA. Orkla ASA besluttet våren 2014 å legge ned Lierne Bakeri AS med virkning fra senest 1. juli 2015. Lierne Bakeri hadde på beslutningstidspunktet 85 ansatte. I perioden 2010 - 2012 hadde bedriften i gjennomsnitt godt over 100 ansatte.

I TFoU-rapport 2014:13 har Trøndelag Forskning og Utvikling beregnet de samfunnsmessige virkningene av nedleggelsen av Lierne Bakeri. Rapporten viser at den direkte og indirekte sysselsettingseffekten på mellomlang sikt (frem mot 2025) vil være bortfall av 128 stillinger. Dette tilsvarer på nedleggingstidspunktet 20 % av den totale sysselsettingen i kommunen. Rapporten viser videre at folketallet i samme periode vil falle med 11 % og opp mot 15 % på lengre sikt.

I tillegg har Lierne kommune over flere år hatt en dramatisk nedgang i sysselsettingen innen jord- og skogbruk. I Lierne har den nasjonale rovdyrpolitikken ført til at saueholdet langt på vei er rasert på grunn av store tap på utmarksbeite. Nedgangen i saueholdet representerer vel 60 sysselsatte.

Nord-Trøndelag fylkeskommune mottok den 29.06.2015 tilsagn fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til omstillingsarbeidet i Lierne. Departementet legger til grunn at midlene skal disponeres i nært samarbeid med kommune og Innovasjon Norge.

1.2 Oppsummering av strategisk utviklingsanalyse og andre tiltak i strategi og forankringsfasen

Analysen "Strategisk utviklingsanalyse Lierne kommune 2015" datert 20. januar 2015 beskriver Lierne kommune i regionalt perspektiv, komparative fortrinn for næringsutvikling i kommunen, utviklingsmuligheter rundt eksisterende næringsliv og kommunens rolle som tilrettelegger.

I arbeidet med den strategiske utviklingsanalysen er det gjennomført intervjuer med ca. 30 personer fra næringsliv, den politiske og administrative ledelsen i kommunen samt en del eksterne ressurspersoner med kjennskap til kommunen. I tillegg er det gjennomført tre folkemøter med til sammen ca. 120 deltakere. Analysen konkluderer med følgende anbefalte innsatsområder:

- Mat- og opplevelsesproduksjon.
- Innovasjoner i eksisterende næringsliv.
- Utvikling av kompetanse, nettverk og samarbeid.

I det etterfølgende arbeidet med å lage omstillingsplan definerte Lierne kommune et fjerde innsatsområde for å kompensere for bortfallet av arbeidsplasser i saueneeringa:

- Innflytting av statlige arbeidsplasser.

FAVEO Prosjektledelse AS har gjennomført en forstudie etter Innovasjon Norges konsept "SMB Utvikling" i 17 eksisterende bedrifter i kommunen. Målet med forstudien var å kartlegge potensialet og viljen til vekst og nye arbeidsplasser i kommunens næringsliv.

Rapporten "SMB Utvikling Lierne, sluttrapport fra forstudie" datert 25. januar 2015 konkluderer med at de deltakende bedriftene de siste 4 årene har hatt god vekst i omsetningen samt god resultat- og soliditetsutvikling. I rapporten pekes det også på en rekke mulige utviklingsprosjekt i de enkelte bedriftene. Rapporten gir følgende anbefalinger:

- Bedriftene trenger en fast, felles møteplass.
- Flere av bedriftene trenger diskusjonspartnere og pådrivere med bred erfaring i prosessledelse og forretningsutvikling.
- Videreutvikling og vekst i reiselivet vil være positivt for nesten alle bedriftene i Lierne. Det er her potensialet for samarbeidsprosjekt er størst.

I tillegg er det høsten 2014 gjennomført et etablererkurs med 10 deltakere. Flere spennende forretningsideer fra etablererkurset bør følges opp. Videre har 7 deltakere bestått den teoretiske prøven i Industriell matproduksjon. Det siste ble satt i gang for at deltakerne skulle få dokumentert sin realkompetanse og ha tilgang på praksisplass enda mens Lierne Bakeri var i drift.

Resultatene av Strategisk utviklingsanalyse, SMB Utviklingsprosess og etablerererkurset utgjør et viktig grunnlag for omstillingsplanen.

1.3 Plandokumentet

Formålet med omstillingsplanen er å utvikle et plangrunnlag som begrunner og prioriterer bruken av de ekstraordinære midler som kanaliseres gjennom omstillingsstatusen.

I etterkant av at Strategisk utviklingsanalyse var slutført og SMB Utvikling forstudie var gjennomført ble planen ført i pennen av kommunens prosjektleder for strategi- og forankringsfasen. Gjennomføring av de to nevnte tiltakene ble vurdert til å være så gode prosesser at ytterligere forankring av planen og dens prioritering ikke var nødvendig. Plangrunnlaget ble utviklet i perioden medio januar til medio februar 2015.

Omstillingsplanen har et tidsperspektiv fra juni 2015 fram til juni 2021. Omstillingsplanen beskriver situasjonen forut for omstillingssøknaden og bakgrunnen for omstillingsbehovet, målene for omstillingsarbeidet og de prioriterte innsatsområder. Innsatsområdene gir uttrykk for satsingsområder eller veivalg for å nå målsettingene.

Det skal utarbeides årlige handlingsplaner. Den opprinnelig handlingsplanen utarbeidet samtidig som omstillingsplanen og søknad om midler til omstillingsarbeidet, gjaldt for perioden juni 2015 til 31.12.2016. I forbindelse med revisjon av omstillingsplanen ble det i november/desember 2015 utarbeidet ny handlingsplan for 2016.

1.4 Revisjon

Proessen med revisjon av omstillingsplanen ble gjennomført i perioden november 2015 til januar 2016. Revisjonen startet med gjennomføring av styreseminar i slutten av november. Forut for styreseminaret var det den 11. november gjennomført programstatusvurdering.

Revisjonsprosessen og den kunnskap som ble bragt inn i prosessen medførte betydelige strukturelle endringer av omstillingsplanen, særlig knyttet til innsatsområdene. De hovedgrep som ble gjort er følgende:

- Innsatsområdet Mat og opplevelsesproduksjon ble delt i to - **Reiseliv, mat og opplevelser** og **Industriell matproduksjon**. Skillet ble gjort med bakgrunn i at innsatsfaktorene, behovene og utviklingspotensialet, og dermed omstillingsorganisasjonens rolle og arbeidsmåte, er så ulikt innen småskala mat og reiselivsutvikling versus industriell matproduksjon at det anses mer hensiktsmessig å operere med to innsatsområder.
- **Attraktivitet for næringslivet** er skilt ut som et eget innsatsområde for å tydeliggjøre at omstillingsprogrammet skal kunne ta en rolle innen tilretteleggende tiltak for næringslivet, herunder infrastrukturtiltak.
- Innflytting statlige arbeidsplasser ble lagt inn i det nye innsatsområdet **Andre prosjekter**. Innen dette området kan omstillingsarbeidet bidra til etablering av arbeidsplasser utenom de bransjeavhengige innsatsområdene. Lierne kommune må forventes å ta et særskilt ansvar for arbeidet med innflytting av statlige arbeidsplasser.
- **Innsatsområdet Eksisterende næringsliv** beholdes
- Erfaringer fra blant annet SMB Utvikling og signaler fra næringslivet viser at rekruttering er en utfordring for næringslivet i Lierne. Derfor er rekruttering tatt inn i det opprinnelige innsatsområdet Kompetanse- Nettverk-Samarbeid. Samtidig understrekes det at samarbeid er en viktig faktor for hele omstillingsarbeidet, og denne tematikken vil vektlegges innenfor alle innsatsområder. Innsatsområdet endrer derfor navn til **Kompetanse, rekruttering og nettverk**
- Gründere og nyetablerere skal også vies oppmerksomhet i omstillingsarbeidet. Innsatsområdene Reiseliv, mat og opplevelse og Industriell matproduksjon må ha egne strategier rettet mot denne målgruppen. I tillegg skal innsatsområdet Andre prosjekter ha egen gründerstrategi uavhengig av bransje

Omstillingsplanen vil etter dette legge følgende innsatsområder til grunn:

1. Reiseliv, mat og opplevelser
2. Industriell matproduksjon
3. Eksisterende næringsliv
4. Attraktivitet for næringslivet
5. Kompetanse, rekruttering og nettverk
6. Andre prosjekter

Det understrekes at innhold og prioriteringer fra opprinnelig omstillingsplan er opprettholdt i revidert versjon selv om strukturen er endret.

Revidert omstillingsplan ble behandlet i styremøter den 08.12.15 og 15.01.16, med sluttbehandling i styret i Lierne Utvikling AS den 03.02.16. Planen skal etter dette sluttbehandles i kommunestyret i Lierne den 16.02.16.

1.5 Avgrensninger

Prosjekter innenfor tradisjonell jord- og skogbruksdrift som kan tildeles støtte av det ordinære virkemiddelapparatet med midler fra jordbruksavtalen kan normalt ikke tildeles omstillingsmidler.

2. Visjon og mål for omstillingsarbeidet

Omstillingsperioden vil være i seks år fra 1. juli 2015 til 30. juni 2021.

Lierne kommune skal i omstillingsperioden arbeide for å erstatte tapte arbeidsplasser ved Lierne Bakeri og i saueneringen. Dette gjennom et bredt engasjement fra befolkningen, næringslivet i kommunen, stat og fylkeskommunen.

2.1 Visjon for omstillingsarbeidet

Analysene i forprosjektfasen viser et Liernesamfunn med vekstpotensial. Utfordringen ligger i å realisere dette potensialet gjennom å bidra til å utløse vekstkraften. Omstillingsplanen ivaretar den helhetlige tenkningen som trengs for visjonen:

Et attraktivt lokalsamfunn med vekstkraft.

2.2 Hovedmål

Bidra til å sikre, skape og utvikle 130 arbeidsplasser i Lierne i løpet av 6 år.

Periodisert og fordelt på innsatsområder vil målet se slik ut:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum
Reiseliv, mat og opplevelser	0	1	1	1	2	2	3	10
Industriell matproduksjon	0	20	5	0	5	5	5	40
Eksisterende næringsliv	0	5	5	10	10	10	10	50
Attraktivitet for næringslivet	0	0	0	0	0	0	0	0
Kompetanse, rekruttering og nettverk	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre prosjekter	0	5	5	5	5	5	5	30
Sum arbeidsplasser pr år	0	31	16	16	22	22	23	130

Arbeidsplassmålene er i stor grad målsatt lineært. En er klar over at resultatene ikke vil følge samme lineære utvikling. Måltallene må derfor oppfattes som ”budsjetterte arbeidsplasser”, men handler i like stor grad om indikasjoner på ressursinnsats. For 2016 er måltallet basert på den kunnskap en har i dag, og fordeling av arbeidsplassmål på år og innsatsområde vil bli oppdatert etter hvert som ny kunnskap erverves.

Det legges til grunn at det ved revisjon av Omstillingsplanen ved årsskiftet 2015/2016 ikke foreligger foreløpig resultatrapportering. Resultat for 2015 er derfor satt til 0.

Arbeidsplassene skal måles via innrapportering fra enkeltprosjekter ved hjelp av prosjektlederrapporten. Prosjektlederrapporten er en del av prosjektleders sluttrapport til leder for omstillingsarbeidet. Det er altså de arbeidsplasser Lierne Utvikling bidrar til å sikre og skape, gjennom å støtte enkeltprosjekter, som skal regnes med.

2.3 Effektmål

Den direkte effekten av omstillingsarbeidet vil være realiseringen av hovedmålet på 130 nye arbeidsplasser.

Indirekte vil dette legge grunnlaget for ny vekst og optimisme, det vil føre til kompetanseheving og økt bolyst. Lierne-samfunnet vil bli mer attraktivt for etablering av nye bedrifter og legge grunnlaget for netto innflytting.

For å se på hvordan Lierne samfunnet utvikler seg legges det opp til å følge utviklingen innen utvalgte, målbare områder:

Generelle effektmål

- Befolkningsutvikling og demografi

Konkrete effektmål

- Vekst i private arbeidsplasser og økning i omsetning
- Økning i andel lønnsomme foretak
- Måling av samlet omsetning og resultat i de bedriftene som er en del av omstillingsprogramporteføljen

Disse effektmålene skal måles årlig ved å innhente data fra SSB med hensyn på befolkningsutvikling, demografi og økonomisk utvikling i lokale bedrifter. I tillegg skal årlige data fra NHOs Nærings NM og Kommune NM vektlegges.

En ønsker å legge opp til raskt å kunne korrigere strategi underveis i omstillingsarbeidet. Kunnskap om de ulike effektene av omstillingsarbeidet vil utvikles løpende, blant annet gjennom å foreta ulike målinger underveis.

3. Innsatsområder

Forslag til enkelttiltak/prosjekter for hvert innsatsområde beskrives i årlige handlingsplaner.

Under hvert enkelt innsatsområde er det angitt strategier, benevnt med bokstav (A til R) og navn. Disse strategiene finnes igjen i Handlingsplanen.

Det finnes i dag ingen formelle eller uformelle samarbeidsarenaer for næringslivet internt i kommunen. Kontakten med bedrifter i andre deler av Trøndelag og med kompetansemiljøene er også begrenset. Omstillingsprogrammet vil derfor, gjennomgående og innenfor alle innsatsområder, arbeide for å utvikle møteplasser, stimulere til økt samarbeid og være diskusjonspartner og pådriver for næringslivet.

3.1 Reiseliv, mat og opplevelser

Innsatsområdet omfatter reiseliv, småskala matproduksjon og opplevelsesproduksjon og prosjekter i skjæringspunktet mellom disse. Potensialet for samarbeid er utpekt som betydelig, og dette er avgjørende for videre utvikling og vekst.

3.1.1 Mål

Minimum 10 nye arbeidsplasser innen reiseliv, mat og opplevelse i Lierne innen 2021.

Periodisert vil målet se slik ut:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum
Reiseliv, mat og opplevelser	0	1	1	1	2	2	3	10

Delmål: 5 nye bedrifter i omstillingsperioden, 2 bedriftsutviklingsprosjekter med utgangspunkt i eksisterende bedrifter årlig samt ett kompetansehevende tiltak pr år.

3.1.2 Strategi

- A. **Reisemålsutvikling.** Utvikle Lierne og Namdal som reisemål og styrke reiseliv som basisnæring gjennom å utarbeide en helhetlig plan*. Lierne Utvikling skal ta en sentral rolle i dette arbeidet, som også må bygges på erfaringer fra Regionprosjekt Vaajma, ringvirkningsanalyse jakt og fiske og andre relevante prosjekter.
- B. **Lokalmat.** Bedriftsrettede tiltak knyttet til utvikling av nye og videreutvikling av eksisterende matprodukter med utgangspunkt i lokale råvarer og mattradisjoner. Utvikling av samarbeidsrelasjoner, særlig knyttet til markedsføring og salg.
- C. **Opplevelsesprodukter.** Bedriftsrettede tiltak knyttet til utvikling av nye og videreutvikling av eksisterende opplevelsesprodukter innen naturbasert reiseliv. Utvikling av samarbeidsrelasjoner, særlig knyttet til markedsføring og salg.
- D. **Vertskapsrollen.** Økt fokus på profesjonalitet gjennom ulike kompetansehevende tiltak, rettet mot vertskapsrollen, salg og andre lignende tema.
- E. **Landbruk.** Se på mulighetene og potensialet i landbrukssatsing med videreføring av elementer fra prosjekt Fjellandbruket.

Både strategi B og C vil også ha et betydelig fokus rettet mot nyetablerere.

*Prosessen med utvikling av helhetlig plan (masterplan) vil gi føringer for videre strategi innen innsatsområdet. Arbeidet vil derfor prioriteres høgt i Handlingsplan 2016.

3.2 Industriell matproduksjon

Flere godt etablerte bedrifter i Lierne er bedrifter som driver industriell matproduksjon. Det er store muligheter for innovasjonen, vekst og knoppskytinger fra det eksisterende miljøet.

Omstillingsarbeidet må bidra til å realisere og støtte opp under de konkrete etableringer som er under planlegging, særlig Drømmebakeriet og Blåfjell.

3.2.1 Mål

Minimum 35 nye arbeidsplasser innen industriell matproduksjon i Lierne innen 2021.

Periodisert vil målet se slik ut:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum
Industriell matproduksjon	0	20	5	0	5	5	5	40

Delmål: 2 nye bedrifter i omstillingsperioden, 2 bedriftsutviklingsprosjekter med utgangspunkt i eksisterende bedrifter årlig.

3.2.2 Strategi

F. **Bedriftsrettede tiltak.** Støtte opp bedriftsrettede tiltak med utgangspunkt i ideer både fra eksisterende bedrifter og nyetableringer.

G. **Samarbeidsprosjekter og klyngeutvikling.** Tilrettelegge for og støtte samarbeidsprosjekter som gir økt kunnskap og vekst. Legge til rette for klyngeutvikling gjennom proaktivt arbeid.

Strategi F vil altså ha et betydelig fokus rettet mot nyetablerere.

3.3 Eksisterende næringsliv

Flere av bedriftene i Lierne har god lønnsomhet og soliditet. Gjennom SMB Utviklingsprosessen er det identifisert muligheter for innovasjoner og vekst i disse bedriftene. Å støtte opp om disse bedriftene og bygge videre på det næringslivet som finnes i kommunene, vil bli sentralt i omstillingsarbeidet. Innovasjoner innen produkt, produksjon, marked og organisasjon vil bidra til å sikre lønnsomheten/soliditeten og skape grunnlag for omsetnings- og sysselsettingsvekst.

Innovasjonene kan resultere i både knoppskytinger (nye bedrifter) og nye forretningsområder i eksisterende bedrifter.

3.3.1 Mål

Minimum 55 nye arbeidsplasser i med utgangspunkt i eksisterende næringsliv i Lierne innen 2021.

Periodisert vil målet se slik ut:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum
Eksisterende næringsliv	0	5	5	10	10	10	10	50

Delmål: 2 nye bedrifter i perioden gjennom knoppskyting, 3 bedriftsutviklingsprosjekter med utgangspunkt i eksisterende bedrifter årlig.

3.3.2 Strategi

H. **Proaktivt arbeid.** Proaktivt arbeid mot næringsliv for å høyne ambisjonene, avdekke utviklingspotensial og mulige knoppskytninger samt identifisere utviklingsprosjekter

I. **Bedriftsrettede tiltak.** Støtte ulike bedriftsrettede tiltak med utgangspunkt i ideer fra bedriftene, herunder også muligheter for økt lokal foredling.

3.4 Attraktivitet for næringslivet

Innsatsområdet omhandler tilretteleggingstiltak for næringslivet, inkludert infrastruktur. Både Nord-Trøndelag fylkeskommune og Innovasjon Norge er tydelige på at deler av omstillingsmidlene skal nyttes til tilretteleggende tiltak som bygger opp under næringsutviklingen i kommunen, staten ved Kommunal- og moderniseringsdepartementet deler denne oppfatningen.

I de vedtatte retningslinjene for omstillingsarbeidet i Lierne sies det følgende om tilretteleggende tiltak:

- Tiltaket må bygge opp under næringsutvikling – være næringsrettet
- Tiltaket må komme flere næringsaktører til gode
- Tiltaket må være innenfor programmets prioriterte områder
- Tiltaket må ha sitt utspring i et naturlig kommunalt ansvar

3.4.1 Mål

Dette innsatsområdet anses som et støtteområde, og har derfor ikke arbeidsplassmål. En kvalitativ målsetting er formulert slik:

- Lierne skal være en attraktiv og relevant kommune for næringslivet å etablere og drive bedrift i

Delmål: Attraktivt næringsareal tilgjengelig til enhver tid.

3.4.2 Strategi

- J. Kommunal tilrettelegging.** Bidra til utvikling av kommunal tilrettelegging inkludert relevant næringsareal med nødvendig infrastruktur. Støtte opp under og delfinansiere konkrete infrastrukturprosjekter i tråd med vedtatte retningslinjer.
- K. Næringsvennlig kommune.** Utvikle og markedsføre Lierne kommune som en næringsvennlig kommune

3.5 Kompetanse, rekruttering og nettverk

Næringslivet selv peker på kompetanseutvikling, nettverksbygging og samarbeid som en viktig nøkkel for videre utvikling av næringslivet i Lierne. Behovet må ses i sammenheng med at en relativt stor del av befolkningen i kommunen har videregående utdanning, mens andelen av befolkningen som har universitets- og høyskoleutdanning på bachelor- og mastergradsnivå er svært lav. Omstillingsprogrammet vil også legge til rette for kompetansehevende tiltak og motivere til entreprenørskap gjennom etablereropplæring/gründeropplæring.

Erfaringer fra blant annet SMB Utvikling og signaler fra næringslivet viser at rekruttering er en utfordring for næringslivet i Lierne. Arbeid for å sikre rekruttering av kompetent arbeidskraft til næringslivet vil derfor løftes fram i omstillingsprogrammet.

3.5.1 Mål

Dette innsatsområdet anses som et støtteområde, og har derfor ikke arbeidsplassmål. En kvalitativ målsetting er formulert slik:

- Et lokalt næringsliv med relevant kompetanse
- Etablere en varig samarbeidsorganisering for næringslivet i Lierne
- Utadrettede tiltak for relevant rekruttering
- Tilrettelegge for en sterk innovasjonskultur
- Et Lierne Utvikling som er en relevant diskusjonspartner og pådriver for næringsutvikling

Delmål: Minimum ett kompetansehevende tiltak gjennomført hvert år og løpende aktivitet i lokal nettverksarena.

3.5.2 Strategi

- L. **Kompetansebehov.** Bistå næringslivet i å avdekke behov og etterspørre kunnskap og kompetansehevende tiltak
- M. **Kompetansehevende tiltak.** Initiere og gjennomføre ulike tiltak
- N. **Rekruttering.** Bistå næringslivet i arbeidet for å sikre rekruttering av kompetent arbeidskraft
- O. **Nettverk.** Bidra til å utvikle og holde liv i samhandlingsarenaer for lokalt næringsliv samt etablere relevante nettverk med eksterne nærings- og kompetansemiljø.

P. Innovasjonskultur og ungdomssatsing. Motivere til entreprenørskap og innovasjon gjennom hele oppvekstløpet. Engasjere og stimulere endringsagenter og kreative miljø. Utvikle entreprenørielle ferdigheter gjennom å initiere, legge til rette for og gjennomføre ulike kompetansehevende tiltak.

3.6 Andre prosjekter

Det legges til grunn at omstillingsarbeidet i Lierne kan bidra til etablering av arbeidsplasser også utenom innsatsområdene. Eventuelle prosjekter må da tilfredsstillende følgende kriterier:

- Prosjektene skal ha betydelig sysselsetting potensial
- Prosjektene skal ivareta tilfredsstillende oversikt over risikoen
- Prosjektene skal ikke oppfattes som kontroversielle i lokalmiljøet

Gründere og nyetablerere skal uavhengig av bransje motiveres og støttes opp under.

Innflytting statlige arbeidsplasser ligger innenfor dette innsatsområdet.

Lierne kommune må forventes å ta et særskilt ansvar for arbeidet med innflytting av statlige arbeidsplasser

3.6.1 Mål

Minimum 30 nye arbeidsplasser innen andre prosjekter i Lierne innen 2021.

Periodisert vil målet se slik ut:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum
Andre prosjekter	0	5	5	5	5	5	5	30

Delmål: 2 nye bedrifter årlig

3.6.2 Strategi

Q. Kunnskapsgrunnlag. Utarbeide oversikt over det offentlige planer for reetablering/flytting av statlige arbeidsplasser, avdekke Liernes komparative fortrinn. Strategisk og planmessig påvirkningsarbeid mot departement og nasjonale beslutningstakere sammen med Lierne kommune.

R. Gründere og nyetablerere. Støtte opp under konkrete bedriftsutviklingsprosjekter fra gründere og nyetablerere – uavhengig av bransje

4. Organisering av omstillingsarbeidet

4.1 Beskrivelse av omstillingsorganisasjonen

Gjennomføring av omstillingsarbeidet skjer gjennom et heleid kommunalt selskap, Lierne Utvikling AS, med eget styre og egne ansatte. Selskapets styre er sammensatt av representanter fra kommunen og næringslivet. Lierne kommunestyre er selskapets generalforsamling.

Styret består av følgende personer:

- Svein Egil Ristad, styreleder
- Grete K. Bruce
- Einar Otto Ingulfsvann
- Pål Hofstad
- Borgny Grande
- Morten Elvseth, varamedlem

Observatører med møte- og talerett: Innovasjon Norge, Nord-Trøndelag fylkeskommune og rådmannen og ordfører i Lierne kommune.

Lierne Utvikling AS har fra 1.10.15 ansatt daglig leder, Tor Erling Inderdal, i 100 % stilling. Lierne kommune har fra 1.11.15 ansatt rådgiver næring, Tove Heggdal Ingulfsvann, som disponeres av Lierne Utvikling AS.

Det er etablert et avtaleverk mellom Lierne Utvikling og Lierne kommune vedrørende omstillingsarbeidet. I dette avtaleverket inngår 4 avtaler:

1. Avtale mellom Lierne Utvikling AS og Lierne kommune om at Lierne Utvikling AS skal gjennomføre omstillingsarbeidet på vegne av kommunen
2. Avtale om at Lierne kommune kjøper omstillingstjenester fra Lierne Utvikling AS
3. Avtale om at Lierne Utvikling AS leier lokaler fra Lierne kommune
4. Avtale om at Lierne Utvikling AS leier rådgiver næring fra kommunen

5. Ressursinnsats og finansiering

5.1 Overordnet finansiering

Finansieringsplanen bygger på vedtak i Nord-Trøndelag fylkeskommune i sak 32/15 samt brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet datert 29.06.2015, fulgt opp av tilsagnsbrev for 2015 fra fylkeskommunen datert 06.07.2015.

Omstillingsprogrammet legger opp til følgende årlige budsjetterammer og totalbudsjett:

Finansiør	Andel	<i>Faktisk ramme</i>	Budsjettert ramme		SUM
		<i>2015*</i>	2016	2017-2021	
Staten/KMD	50 %	1 845 101	9 000 000	19 154 899	30 000 000
Nord Trøndelag fylkeskommune	25 %	922 550	2 500 000	11 577 450	15 000 000
Lierne kommune	25 %	922 550	2 827 450	11 577 450	15 000 000
SUM	100 %	3 690 201	14 000 000	42 309 799	60 000 000

* Budsjettert ramme for 2015 var 5 MNOK. Regnskapet for 2015 viser en kostnad på kr 3.690.201, og kr 1.309.799 i ubenyttet ramme for 2015 overføres 2016.

5.2 Ressurser fordelt på innsatsområder

Årlige rammer og totalbudsjett:

Innsatsområde	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017-2021	SUM	andel av ramme	andel av mål
Reiseliv, mat- og opplevelser	kr 1 199 000	kr 1 100 000	kr 5 000 000	kr 7 299 000	12 %	8 %
Industriell matproduksjon	-	kr 6 200 000	Kr 4 900 000	kr 11 100 000	19 %	31 %
Eksisterende næringsliv	kr 887 000	kr 2 890 000	kr 9 000 000	kr 12 777 000	21 %	38 %
Attraktivitet for næringslivet	-	kr 1 000 000	kr 7 000 000	kr 8 000 000	13 %	-
Innflytting statlige arbeidsplasser	kr -	kr -	kr -	kr -	0 %	-
Kompetanse, rekruttering og nettverk	kr 85 500	kr 700 000	kr 4 400 000	kr 5 185 500	9 %	-
Andre prosjekter	kr 300 220	kr 400 000	kr 3 509 799	kr 4 210 019	7 %	23 %
Prosjektarbeid*	-	kr 1 100 000	kr 5 500 000	kr 6 600 000	11 %	-
Administrasjon og drift**	kr 1 218 481	kr 610 000	kr 3 000 000	kr 4 828 481	8 %	-
Sum	kr 3 690 201	kr 14 000 000	kr 42 309 799	kr 60 000 000	100 %	100 %

*Prosjektrettet arbeid fra administrasjonen – initielt arbeid, prosjektutvikling og oppfølging av prosjekter

**Administrasjons- og driftskostnader er altså anslått til ca 9 % av totalbudsjettet (ikke gjort splitt på ren administrasjon og prosjektrettet arbeid første driftsår. Reell prosentsats til administrasjon vil for årene 2016 til 2021 være lavere, anslagsvis ca 6 %)

Prosjekteiernes egenfinansiering samt eventuell annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg. Det er et uttalt mål av omstillingsmidlene skal bidra til å utløse andre midler.

Det legges til grunn at PLP skal brukes i alle prosjekter. PLP er en prosjektstyringsmetode og et begrepsapparat, utviklet av Innovasjon Norge. PLP opererer med faseinndelt prosjektgjennomføring, fast organisering og faste roller, tydelig beslutningsprosess og gode rutiner for oppfølging og kvalitetssikring. PLP legger vekt på personlig ansvar, forpliktende samarbeid og resultat. Se mer på www.regionalomstilling.no.

Når det gjelder bruk av midlene henvises det til vedtatte “Retningslinjer for bruk av omstillingsmidlene i Lierne”.

Vedlegg

1. Kommunikasjonsstrategi
2. Retningslinjer for bruk av omstillingsmidler i Lierne